Bya, SSEKIMWANYI MUSA -0705 33 27 05 / 0777 023795 Asomesa mu Kyaddondo S.S Matugga.

OKUSOGOLA /OKUYIISA OMWENGE.

Okusogola, gwe gumu ku mirimu emikulu ennyo mu Buganda. Edda ng'omwenge kye ky'okunywa ekikulu mu Buganda. Emikolo gy'Abaganda mingi tekwabulanga mwenge okugeza okwalula abaana, okuzina abalongo, okwogereza, embaga z'obugole, okwabya ennyimbe ne mu biggwa.

Omwenge gulina amannya ag'enjawulo agaguyitibwa mu bitundu ebitali bimu mu Buganda:-

- 1. E Bulemeezi awamu baaguyitanga kalengula ate ebirala baguyita kannankwanga.
- 2. Bannabuddu baguyitanga mawa.
- 3. Ebitundu bya Buganda ebirala guyitibwa **Dewule** oba **kibombo.**

Omwenge guba mubisi oguvudde mu mbidde nga gugattiddwako omuwemba omuse. Omwenge guva mu bitooke bya mbidde eby'ebika ebiwerako okugeza Kabula, Nsowe, Kayinja, Kivuuvu, Musa, Gonja ne Ndiizi.

Omulimu gw'okuyiiisa omwenge gwetaaga abantu abawerako abakola emirimu egy'enjawulo. Era n'ebikozesebwa mu kusogola omwenge bingi okugeza:-

- 4. Ejjambiya oba ekiso ekitema amabidde.
- 5. Enkumbi esima olutyatya n'akattiro.
- 6. Olusolobyo olusala essanja n'endagala.
- 7. Akayuuya akasala essubi, n'ebyayi ebisiba embidde.
- 8. Ebita ebyeyambisibwa mu kuseneramu omubisi.
- 9. Eryato, ettogero n'ebirala.

OMULIMU GW'OKUSOGOLA.

Omwenge gwonna okutuusa okunywebwa, gwayitanga mu mitendera mingi. Omuyiisa yasookanga okutema amabidde. Omuyiisa yabanga n'abantu abamuyambako okumusomberako amabidde okugatwala eka. Embidde ezitemeddwa ziyubuluzibwamu empagala bbiribbiri oba nnya. Amabidde gayinza okuwanikibwa ku kibanyi oba okugaziika mu kinnya ekiyitibwa **olutyatya**.

Amabidde agassibwanga mu lutyatya, baasookanga kukumamu muliro (mu lutyatya) ne baaliriramu essanja n'endagala.

Amabidde nga gamaze okupangibwa obulungi mu kinnya, kungulu baateekangako essanja n'endagala n'oluvannyuma ne bateekako ettaka. Endagala eziri wansi nga bwe ziba embisi zikola ebbugumu. Essanja lye lisengejja ebbugumu ne litababula mabidde.

Bwe baba baziika beegendereza okulaba ng'emizinnoonyo gy'endagala gyasigalanga bweru okusobola okwanguya okuvumbula amabidde. Ebikolokomba byo birina okubikkibwa obulungi kubanga bwe bitabikkibwa bulungi, embidde zikona.

Bwe baageranga nti amabidde gengedde, (oluvannyuma lw'ennaku nga nnya (4)), baagaziikulanga.

Weetegereze:-

Emirundi egimu bwe baba basima ekinnya ky'okuziikamu embidde bakiteekako empulirizo nga gwe muwaatwa gwe bateeka ekinnya we kikoma, ku mugo. Ekigendererwa kwe kufuna we banyookereza embidde. Mu kunyookeza embidde baateekanga omuliro ku nfuuzi ne bagiteeka mu mpulirizo ne batandika okuwujja omukka nga gudda munda mu mbidde.

Bwe baabanga tebagabisse mu kinnya, baayinzanga okugawanika ku **kibanyi** .Ekibanyi bakyaliirinako endagala kyonna olwo ne bagawanika era ne gamaamirirwako evvu, ne gabikkibwa nako endagala ezibukala okutuukira ddala ku kasolya.

Wansi mu kibanyi baakumangayo ekyoto era kuno nga kwe bayita **okukalirira amabidde**. Mu kukalirira amabidde baakozesanga obuti obusaana era kino bakikola okutuusa lwe gaggya.

Nga wayiseewo ennaku nnya, amabidde bagabikkula ne gafuumuuka ebbugumu /omukka era kuno nga kwe kuyitibwa **okubikkulira amabidde**. Gamala wiiki emu ne gengera. Wabula omuliro ogukumwa mu Kyoto gulina kuba mutonotono okwewala amabidde okwengera **nnaddiro.**

Oluvannyuma lw'okubikkula embidde, singa zaalabikanga nga zikonye, zaggyibwangako ku kibanyi ne zaanikibwako ne ziryoka zidda ku kibanyi okwengera obulungi.

Nga banaasogola enkeera baakolanga emirimu nga gino: bakima amazzi, basiika n'okusa omuwemba, beeyazika eryato, basala essubi era nga lino lisobola okuba essente oba embubbu oba obukuuli, obubooya bw'ebitooke oba ebireka. Essubi erisalirwawo eggulo limu lisula ssumulule lireme okuwunyisa omubisi akasolo.

Ku lw'okusogola amabidde gatwalibwa ku ssogolero, ne banaaba ebinyirikisi ne balyoka bagasusa ne bagassa mu lutyatya mweganaasambirwa nga mwaliriddwamu emiteteme egyatemwangako embidde emigogombole obulungi. Wano abeemiriraano n'abeemikwano bajja okwenyigira mu gw'okususa era we waava n'enjogera egamba nti,

"Kyereeta ng'omususi w'amenvu".

N'olulala.

"Ekinaakulyako amenvu kijjira mu kususa".

G'okususa kuwedde, omusogozi yeesabika essanja oba ebyayi ku magulu obusubi buleme okumufumita. Omusogozi afuna oba atema omuggo/ omuti omuwanvu gw'akozesa okusimba ng'asogola amabidde.

Omusogozi atandika okusamba amabidde mu lutyatya oba ekibbo nga bw'ateekamu essubi, bwe liba eggwanvu litemwamu. Amenvu gagenda gasseebengerera nga gafuuka ebikudumu nga gabulira mu ssubi okutuusa lwe gaaleetanga ejjovu. Kuno nga kwebayita **okummuka omubisi**.

Omubisi ogummuse obulungi, ebikudumu biba bikalu naye ogugenda okufa oba ogufudde biba biseerera. Baagendanga mu maaso okusogolera ddala okufuuka omubisi lwe gwammukanga obulungi.

Omubisi gwammukanga emirundi ebiri:-

- i) Okummuka Embalule: Guno gwe gujja n'ejjovu eringi.
- ii) Nakavundira: Nga guno gubeera mumyufu nga teguliiko jjovu.

Omubisi ogwasookanga okuvaamu nga tegugattiddwamu mazzi nga guyitibwa **mberenge**. Emberenge esenebwako nga tebannafukamu mazzi. Eba nka nnyo era tesaana kunywebwa nnyingi kubanga eyinza okukuba mu lubuto.

Omukazi ow'olubuto edda teyakkirizibwanga kuginywa nga bagamba nti ejja kuleeta omwana gw'anaazaala endali.

Nga omubisi gumaze okummuka obulungi, era ng'omubisi gukaze bulungi (nga egukyaseerera).Omulimu oguddako gubeera gwa **kuteeka**. Okuteeka kukolebwa ku **kitaliri**. Baddira emigogo ne bagikomeka ebbali n'ebbali w'olutyatya, waggulu ne bassaako emiti okukola engeri y'olutandaalo. Ku lutandaalo olukoleddwa baalirirawo endagala ennamu wamu n'essubi.

Ekitaliri bwe kiggwa, omusogozi asena obubisi n'ebyenvunvu nga bw'assa mu kitaliri. Atandika okulinnya mpolampola. Omubisi gwekenenula mpolampola era wano atandika okusena nga bw'assa mu bita oba mu lyato. Omubisi guno ogusooka okukenenuka gwe guyitibwa **emberenge.**

Omusogozi bw'alaba ng'emberenge erabika eweddeko, atandika okuddamu nate okwanjala ebisasiro nga bw'abikunkumula. Ateekamu amazzi ate n'asamba buto kwe bayita okujjulula era omubisi oguvaamu teguba muka era guyitibwa **jjuule.** Ne ku mulundi guno nakwo kubeerako okuteeka (okusengejja).

Ng'okusengejja kuwedde, baasenangako emberenge ntono, esigaddewo ne bagisaabulula okufunamu obungi era n'obuka obwetaagibwa okwo kwe bassanga omuwemba.

Omuwemba baalimanga mulime. Bwe gwakulanga nga bagusala nga bagwanika. Bwe gwakalanga nga bagukuba. Ogwo gwe baasiikanga mu ntamu ennanda nga bakozesa emizinnoonyo okusobola okuleetamu akawoowo era n'okugukyusa guleme okusiriira. Bwe gusiriira, omwenge guwunya kye bayita **akasiikiro**.

Bwe baamalanga okugusiika nga **bagusa**. Ogwo omuwemba omuse gwe baayiwanga mu mubisi ne bagenda nga bagumerengulira muli n'ebibatu by'engalo, omubisi gusobole okunoga omuwemba. Ekikolwa kino kye bayita **okusiwa.**

Nga basiwa, baddiranga ekita kirungi omutali bukulu ne basiwa (kwe kulunga omuwemba mu mubisi gusobole okunoga obulungi).

Ataabeeranga na kita kirungi, ng'akyeyazika. Oyo eyatyanga okweyazika nga tayagala bamanye nti agenda kuyiisa, baamugererangako olugero nti, "Nnaasiwa mu kange, asiwa mu ka bukulu".

Mu kusiwa omubisi, basima akannya akatonotono akayitibwa **ekisisiro** ne bassaamu ebikoola by'amapaapaali oba amalagala ga lumonde. Ekigendererwa mu kino kwe kuleeta ebbugumu mu kisisiro, ebbugumu lino lisobozese omwenge okuggya. Ekisisiro bwe kiggwa okutegeka, olwo ne balyoka batereezaamu eryato.

Mu lyato basookamu muwemba, olwo ne bassaamu omubisi. Kino bakikola okwewala omwenge okuyiika oba okubimba. Baddira akati akabisi bisi naddala ak'omumwanyi ne bakaggyako ebikoola. Bakasiba bulungi obutabi olwo ne batandika okukuba omubisi oguliko omuwemba. Bongerako omubisi gwa Nakazzi oba jjuule ne bongera ku mubisi okutuusa lwe gunoga.

Basiwa nga bwe balaamiriza:-

"Bwangu bwangu, yanguwako, Eyakubye kitaawe, Eyakubye nnyina, Bwangu bwangu, yanguwako".

Asiwa, singa alaba ng'omuwemba tegujja kumala, addira omuwemba omubisi n'agusekula n'assa ku mubisi. Omuwemba ogwo omubisi gwe guyitibwa **ekiwombojjo.**

Bw'aba talina muwemba mubisi, addira empummumpu z'embidde n'azisekula n'aziteeka ku mubisi. Zikola ng'omuwemba era kino kye kiyitibwa **ekiwummumpu.**

Okusiwa nga kuwedde, **okubikka** omubisi kwe kuddirira. Wabula nga tebannaba kubikka, basobola okusenako omubisi omusiwe, kyokka nga temuli mazzi mangi. Guno guyitibwa **amawa** era guwoomannyo. Gulwawo okukaatuuka, abamu baguyita **musu.**

Mu kubikka, batema engogo ebitundu ebisobola okubikka eryato. Batandika okubikka n'obwegendereza. Bazzaako endagala n'asembyayo engogo, okutuuka lwe ziggweerako.

Omubisi olumala okubikkwa baguleka ne gusula ekiro kimu. Wano guba gufuuse **omwenge**, era omwenge ogwakasula olumaku olumu mu kinnya nga bagubisse guyitibwa **ntwere**. Guno guba guwoomerera nnyo, era kuliko n'olugero olugamba nti:-

"Ow'amaddu tomuleza ku ntwere"

Oba nti,

"Ssebagayunga, eryenvu erimu aliyita entwere."

Omubisi gusula mu kinnya olunaku lumu ne batandika **okugulega**. Abalezi bakozesa enseke okugeza ekipaapaali, ekisogasoga ebisekeseke oba ekitungulu.

Afukamira wabbali w'eryato n'asimba oluseke mu ntwere ng'aluyisa mu kituli ky'aba akubyeko. Okulega kuyamba okulaba oba omwenge guyidde. Alega bw'aba ow'amaddu oba omukulu ayinza okuva ku by'okulega n'anywa bunywi. Awo we waava olugero nti,

"Ow'amaddu tomuleza ku ntwere".

Omwenge bwe gubeera ogwa jjuule, alega avaawo mangu, abanga akutamyweko akatono nga tafukamidde na kufukamira. Kye baava bagera nti,

"Akunaamiriza ng'alega jjuule."

Ggwo omwenge ogutanoze muwemba guba tegusobola kugggya oba gufa, era wano guba guyitibwa **nkenku**. Omwenge ogufudde guliko olugero nti,

"Awanise tasekerera wa nkenku."

Ate singa omwenge gukula nnyo ne gubeera nga tegukyanyweka guba guyitibwa nkaatu.

Omwenge omubikke, baagulindiranga ennaku musanvu, ku lunaku olw'omunaana ne balyoka bagusengejja okuva mu ttogero oba eryato ne baguteeka mu **bita.**

Baasookanga ne basenako ogusooka ne baguteeka mu **ndeku** enneneko ne baguteeka **ebuziizi,** nga bagamba nti ogwo baguteekeddeyo **abakulu** (emizimu gya bajjajja abaafa edda) nabo banyweko. Ogwo gwe baayitanga **Omwenge ogw'ennembe**.

Singa baagabulanga omwenge gwonna, munywanyi owoomunda ennyo bwe yajjanga, nga bamuggyirayo ku gw'abakulu guli, oguyitibwa Ennembe, nga bamuwaako. Anywako katono nga ka muzizo ne bazzaayo. Omwenge ogw'ennembe guliko olugero nti

"Ebisenge by'omuyiisa tebiggwaamu mwenge."

WET:

- 1. Omwenge gubeerako **obukyu** nga lwe lububi olubeera kungulu.
- 2. **Enkanja** gwe muwemba oguwuga n'okutuula ku **bbotya**, era bye bireetera okusengejja omwenge.
- 3. **Bbotya** biba ebikinkya ebisemba ku ntobo nga biseerera.

- 4. **Okuttirako omwenge**: bwe butasengejja mwenge mu kaseera we gubeerera guggyiiridde ne balinda gukaatuuke. Bakola kino nga baagala omwenge ogwo okugukolamu **walagi.**
- 5. **Okumenyera omwenge**: kwe kugusengejja nga tegunnatuuka kusengejja (nga muto).

EMIGASO GY'OMWENGE.

- 1. Emikolo gy'Abaganda emikulu gyonna giteekwa okubaako omwenge.
- 2. Bwe wataaberangawo kita kya mwenge, ng'omuganda tasobola **kuwasa** oba **okufumbiza o**mwana.
- 3. Gwamalanga emisango, ng'oli bamutanza ekita ky'omwenge.
- 4. Gwakozesebwanga mu nnyimbe ne mu masanyu.
- 5. Gukozesebwa ng'ekyokuweweeza ku mimiro ng'abantu bakunnaanye.
- 6. Gukola emikwano; anti omuntu bw'ayiisa omwenge ayita banne ne banywera wamu nga basanyuka. Mu ngeri y'emu gunyweza enkolagana mu Bantu.
- 7. Omwenge guwa abantu abamu okwogera so nga bulijjo babadde basirise.
- 8. Omwenge ddagala, okugeza baguwa omuntu alwadde omulangira oba olukusense.
- 9. Eddagala erimu lirina kulungibwa mu mwenge muganda. Okugeza eddagala ery'amaanyi g'ekisajja, baddira ebikoola by'omusongola ebisekule ne babiteeka mu mwenge, omulwadde n'anywa.
- 10. Baguwa omusika nga kaasuzekatya.
- 11. Omuntu alina ebizibu, bamulagira anywe ku twenge afune otulo.
- 12. Edda gwakolanga nga basumika, omukisa bamukwasa endeku y'omwenge ng'akabonero nti asembeze abantu.
- 13. Guwa abantu emirimu ne bafunamu ensimbi eri abagusogola /abaguyiisa n'abagutunda.
- 14. Enkanja ziwonya amambulugga, zisiigibwa ku matama g'omulwadde n'awona.
- 15. Omwenge kya Buwangwa; anti emikolo gy'Abaganda egisinga tekubula mwenge.
- 16. Gugaggawaza olulimi; anti engero nnyingi ebisoko, n'ebigambo ebidda ku mwenge.
- 17. Omwenge guwa abantu amaanyi. Ye nsonga lwaki guyitibwa entabaazabakadde.
- 18. Baaguwangamu omusolo. Omuyiisa ng'amaze okuggyako ogw'ennembe, yaggyangako gwe bayita ogw'envujjo ekita kimu n'akitwala ew'omutongole amutwala.

EBISOKO EBIDDA KU MWENGE.

- 1. Okukongojja omumbejja Namaalwa oba Omulangira Ssegaamwenge kwe kunywa n'otamiira nyo.
- 2. Okugangayira kwe kunywa n'otamiira nnyo.
- 3. Omuntu okunywa ogumukwasa engo mu mannyo kitegeza nti atamidde nnyo.
- 4. Okuba Nanjwenge, lujuuju oba Lujengu omutamiivu olw'olulango.

ENGERO EZIFA KU MWENGE.

- 1. "Agummye n'aguwanga" agenda lweggulo.
- 2. Akasikwasikwa aka mbidde, bwe kakula kafuuka omwenge.
- 3. "Amaka galadde", agula muwemba.
- 4. Ataguyiisizza, y'agunenyeza munne, nti "Agummye n'aguwanga."
- 5. Awanise tavumagana/tasekerera nkenku.
- 6. "Bataka bagunywa kiro" bamukubya akasendwe.
- 7. "Biwedde mirembe, akabi kabule," akiina muyiisa.
- 8. Busajja bwa nkuba, bw'agula omwenge agula "ka-bantende."
- 9. Bw'omala okusesema mu mwenge, nti, "Alinnyimba ndimutta."
- 10. By'omuweereza bye bigula omwenge.
- 11. Ekisenge by'omuyiisa tekiggwaamu mwenge.
- 12. Ekigere ky'omukopi ye nvujjo ye.
- 13. Ekiwoomererze ekitata, kizaala enkenku.
- 14. Eyagunywedde edda, agutamiiza oluggi.
- 15. Ggambo bbi wamwenge alisanga ku mwoyo.
- 16. Ggwanga lya mwenge, liggwa na mwenge.
- 17. Gujaala gwe gusibirwa empina.
- 18. Gunadda ne nywa, alinda okutoma.
- 19. Gunadda ne nywa, talwa kuwuuba ndeku nti, "mugumazzemu?"
- 20. Gunadda ne nywa, asamba endeku.
- 21. Guwedde mirembe, akiina muyiisa.
- 22. "Gwa gonja gunadda" nga yayiisizza gwa mazzi.
- 23. Gwala mubisi, tegwala mwenge.
- 24. Gwa ngalabi, tegunywebwa atudde wamu, bagunywa na kuleekaana.
- 25. Eka embi, ekusuza ku mwenge.
- 26. Gw'omma amazzi, omusanga ku ssengejjero.
- 27. Gye babiyigga gye bidda, gonja omunene omusanga mu ssogolero.
- 28. "Kimaza bbiri" y'aliwa ogw'omugenyi.
- 29. Mbidde ky'ekutuma, togaana.
- 30. Mukulu talya nkanja, nga kwakyengera.
- 31. "Nkutaddeko abiri," ow'ettulu g'ateeka ku basengezzi.
- 32. Nnakyeyombekedde gw'ayiisa, gwe gumusambya.
- 33. Nnambalaala, omwenge agunywa kisajja.
- 34. Nnaasiwa mu kange, asiwa mu ka bukuku.
- 35. Nnaayitanga n'abagula, abayiisa gubaggwaako.
- 36. Oguggwa teguba muka.
- 37. Kanakuloopa, bw'okawa omwenge kafuka ku mpagi.
- 38. Ogw'embuga tegunywebwa atudde wamu.
- 39. Ogutannammuka tegukukubisa mwana.
- 40. Oguddinnana gwe guwunya ensiwo.

- 41. Ogummuka gwe gukuwa ensogola.
- 42. Ogunaanyula tegubuulirwa muwemba, ne bw'ossaako omungi.
- 43. Ogw'okulya gwasuula wammese mu kita, gy'obeera enywa mwenge.
- 44. Okekkera nga (munnabusiro) ayiisizza ogw'amazzi, nti "Nga bwe guli gwa gonja gunadda."
- 45. Okinagguka ng'omusezi awakanira endeeku etejjudde, nti, "Siggwe obisamba ekiro".
- 46. Okukuba engulegule omusezi z'akuba ku ndeku nti waseranga mu bya nkago, ebya mbidde byewalekanga.
- 47. Oluliko omwenge (olumbe) terubula asulamu.
- 48. Omugenyi alwa, y'asamba/y'asogola omwenge.
- 49. Omumanyiize ekita, bw'omuwa endeku anyiiga.
- 50. Omwenge omuka, tegwetaaga nkata.
- 51. Omunywi w'omwenge guyinza okumukyamya we baziika omufu.
- 52. Omutamivu awulira kya "Jjo okeeranga."
- 53. Omutamivu tabaaga mbwa.
- 54. Omwami taleetebwa ku muyiiro.
- 55. Omwenge ogujjula, gwe gusibirwa empina.
- 56. Omwenge gw'ekitundu togumma munno.
- 57. "Omwenge si mmere" y'ayogeza obusungu.
- 58. Ow'amaddu, tomuleza ku ntwere.
- 59. Ow'omulimu teyeetereka (teyeekweka), omubazzi w'enseke ku biwondowondo.
- 60. "Siikuleke mu kijjiire," ng'akulabyeko ekibisi.
- 61. "Sinywa mwenge," bw'atuuka awali enguuli ng'atereera, nti ogwa kabula gwe gusinga enguuli obuka?
- 62. Ssebagayunga, eryenvu erimu aliyita entwere.
- 63. Sseruliko omwenge, terubulako akubagiza.
- 64. Tegukirangawo, akusengezza omuto.
- 65. Tegusukkawo, akusengezza omuto.
- 66. "Tunaayitanga babiri" ng'akulabyeko ebibisi.
- 67. "Twakwana masogola, "omusambi w'ekikanja akoma ku ndeku.
- 68. Twalyanga mbidde, nga nnamukago ali ku Buganda.
- 69. "Twekisize akira "Tunamma".
- 70. Waggumbulizi ky'aba nakyo ky'awa munywanyi we.
- 71. Yeeyogeza ng'olwanobako nti baleete omwenge bantwale, nti olwasooka baaleeta mazzi?
- 72. Ziribbulukukira mu mabidde, yeerabira enkenku.
- 73. Gwanga lya mwenge liggwa na mwenge.

OMUWANDIISI WA KINO YAKUWANDIIKIRA N'EBITABO BINO WAMMANGA.

- Eitulica Omusunsule ow'eddaala ly'owabulijjo 'O' level (kasengekeddwa nga olupapula 335/2 bwe lusengekebwa).
- Ensomesa y'emizannyo egiriko, ebitontome ne ppuloozi. (Kalimu obutabo bwonna obw'emizannyo; Namulanda ne Ssemitego; Ebitontome: Omulyammere ne

- Abooluganda ab'enda emu; ne puloozi. Kateereddwamu n'ebibuuzo ebyesigika n'ebyokuddamu ebiriko.
- Eitulica mu lulimi oluganda 'A' level (Kalimu engero enjiiye zombi omuli Gwolulambuza ne Agamyuka omutezi. Mulimu ebibuuzo n'ebyokuddamu byotasaanidde kusubwa).
- Litulica, Ensulo y'okumanya. (Kalimu ebifunze byonna ebya A level)
- Abawandiisi abaggya (kalimu obutabo bwonna omukaaga obusomesebwa ku bawandiisi, kateereddwamu ebibuuzo n'ebyokuddamu ebyesigika)
- © Okuwandiika emboozi amakula (amaddaala gombi 'O ne 'A').
- Smile with a distinction in Islamic Religious Education.

Ebitabo ebyo byonna bisangibwa mu bifo bino;

- LTA offices Kubira ku Mukyala Fatumah (0702 975350)
- Angelina Bookshop (Mukwano Arcade opp park enkadde mall. Kubira Ivan ku 0773 179 272 oba 0752 780458).
- Muto Complex (Masaka Angelina bookshop).
- Minah Bookshop Wakiso (0702 832609).
- Kyaddondo S.S Matugga (0705 332705)
- F Kireka High School Kireka (0777 023795)
- MT. ST.Henrys College Mukono (Kabuye 0706 488 949 / 0782 912837)
- Angels bookshop Kampala (Mukwano Mall K'la 0781 455095)
- Quality bookshop (Mukwano mall Kampala; Kasozi 0703 985080)
- Jay bookshop (Kampala Mukwano Arcade opp park enkadde mall.; Kubira Kamya 0701 808636)
- * Kafeero Mathias (Entebe region 0752 658524).
- Kakooza (Kyambogo Bbanda Nabisunsa 0708 179690).
- Hajj Kakomo .I. (Kawempe Muslim S.S 0704 815625).
- **☞** KOOMU BOOKSHOP KYOTERA (0753 939220)
- ALL Accessible bookshops in Uganda.
- Osobola n'okukubira ku muwandiisi okukakutuusiza awo wonna wooli. #Twebeereremu# Bulijjo 'Amagezi gaba ga mitwe si migejjo'